

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **JUDr. E. F.**,
bytem,

zastoupen: **JUDr. Vojtěchem Vávrou, LL. M.**, advokátem,
sídlem Štěpánská 644/35, Praha 1,

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**,
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 16. 8. 2017, č. j. 567/2017-160-SPR/4,

takto :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou k Městskému soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravně správních činností (dále jen “*správní orgán I. stupně*”) ze dne 23. 2. 2016, č.j. MHMP 309177/2016/Han,

kterým byl žalobce uznán vinným z porušení § 10 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“) a shledán odpovědným za naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, podle § 125f odst. 3 v souvislosti s § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu mu byla uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, neboť jako provozovatel vozidla nezajistil při užití jeho vozidla dne 19. 5. 2015, aby řidič dodržoval pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť řídil vozidlo rychlostí 92 km/h, tedy o 42 km/h rychleji, než bylo v daném místě obce povoleno.

2. Žalobce shodně jako v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu namítá porušení § 14 správního řádu, neboť nebylo rozhodnuto o jeho námitce podjatosti. Dále žalobce namítá porušení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, neboť ve správním řízení tvrdil, že vozidlo svěřil jinému řidiči a k tomu navrhl výslech dvou svědků. Návrhy na provedení výslechů svědků žalovaný odmítl pro nadbytečnost. Žalobce splnil povinnost dle § 10 zákona o silničním provozu a přitom úmrtí řidiče nemůže ze zákona zakládat přechod odpovědnosti na provozovatele. Žalovaný jeho tvrzení označil za obstrukční, přestože řidič vozidla byl technik plynárenských zařízení, který pracoval pro žalobce v bytovém domě, kde žalobce bydlí. Žalovaný měl reálnou příležitost zjistit přestupce, proto se měl o to pokusit, podmínka učinění nezbytných kroků podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu tímto nebyla naplněna. Odložení věci proti řidiči vozidla podle § 66 přestupkového zákona nelze podřadit pod § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. Dále žalobce namítl vadu řízení spočívající v konání ústního jednání bez jeho nepřítomnosti a nepřezkoumatelnost výše pokuty.
3. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, k námitce podjatosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 107/2013 – 30. Pokuta byla uložena na nejnižší hranici zákonného rozpětí.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.
5. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem účastníci vyslovili souhlas ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.
6. Podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 *právnícká nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
7. Podle ust. § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 *právnícká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.*
8. Podle ust. § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 *za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí*

pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10 000 Kč.

9. Podle ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
10. V řízení nebylo sporné, že vozidlo žalobce se pohybovala v rozhodný okamžik rychlostí 92 km/h oproti obecné úpravě rychlosti 50km/h v obci. Překročení rychlosti bylo zaznamenáno automatickým systémem měření rychlosti s pořízením fotografie, ze které není zřejmá osoba řidiče. K výzvě správního orgánu I. st. žalobce dne 26. 8. 2015 sdělil, že vozidlo řídila konkrétní osoba. Správní orgán vyzval tuto osobu, avšak ze závady doručení její úmrtí. Proto podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, řízení o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu odložil, neboť správní orgán nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení přestupku proti určité osobě.
11. Proti příkazu o uložení pokuty ve výši 5 000,- Kč žalobci podal žalobce odpor, navrhl zastavení řízení podle § 66 správního řádu, namítl nepřipustné přenášení odpovědnosti na provozovatele, jestliže je řidič znám a k tomu navrhl výslech svědka. Zároveň požádal o poskytnutí informací – záznam o rychlosti za účelem identifikace řidiče výhradně v režimu zákona č. 106/1999 Sb. Správní orgán nařídil jednání za účelem seznámení s podklady na 5. 1. 2016. Dne 28. 12. 2015 požádal o náhradní termín k seznámení s podklady z důvodu kolize se soudním jednáním; namítl podjatost konkrétních 4 zaměstnanců Magistrátu hl. m. Prahy (referenta, vedoucího a ředitele odd. dopravně správních činností, ředitelky magistrátu) a primátorky pro příbuzenský poměr k řidiči, o němž se dozvěděl dne 3. 11. 2015 od konkrétní osoby, kterou navrhl jako svědka, téhož svědka, který měl prokázat osobu řidiče. Pověřený referent vyloučil jakýkoliv vztah k žalobci nebo uvedenému řidiči. Sdělením ředitelky magistrátu byl žalobce informován o opožděnosti i nepřipustnosti námitky podjatosti vůči ní i primátorce, neboť se nepodílí na vydávání rozhodování odboru dopravně správních činností. Sdělením ředitele odboru dopravně správních činností byl žalobce informován o opožděnosti i nepřipustnosti námitky podjatosti úřední osobám (referenta, vedoucího a ředitele odd. dopravně správních činností), neboť tvrzený příbuzenský vztah žalobce nijak nekonkretizoval a zároveň neodpovídá reálné životní situaci. K jednání dne 5. 1. 2016 za účelem seznámení s podklady před vydáním rozhodnutí se žalobce nedostavil. Následně správní orgán I. st. vydal dne 23. 2. 2016 rozhodnutí dne 23. 2. 2016, č.j. MHMP 309177/2016/Han, kterým byl žalobce uznán vinným z porušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a shledán odpovědným za naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, podle § 125f odst. 3 v souvislosti s § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu mu byla uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, neboť jako provozovatel vozidla nezajistil při užití jeho vozidla dne 19. 5. 2015, aby řidič dodržoval pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť řídil vozidlo rychlostí 92 km/h, tedy o 42 km/h rychleji, než bylo v daném místě obce povoleno.
12. Žalobce podal odvolání, v němž namítl podjatost úřední osoby, která vydala rozhodnutí správního orgánu I. st., vadné vypořádání se s námitkou podjatosti všech osob, o jejichž příbuzenském vztahu se dozvěděl dne 28. 12. 2015. Kromě

příbuzenského poměru všech osob nově namítl jejich podjatost s ohledem na námitky legality a zákonnosti provozu automatického technického prostředku bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu, jehož vlastníkem je město Praha, což se dotýká majetkové sféry zaměstnavatele namítaných osob. Nově navrhl výslech dalšího svědka, který měl prokázat identitu řidiče. Zároveň požádal o přijetí opatření proti nečinnosti správního orgánu I. st. spočívající v nerozhodnutí o námitce podjatosti.

13. Přestože žalobce nenamítl prekluzi lhůty k rozhodnutí o správním deliktu, je soud k uplynutí prekluzivní doby dle § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlížet *ex officio*. Oproti jiné, přesto skutkově v zásadě identické, věci žalobce (rozsudek č. j. 2 A 128/2017 – 27) soud marné uplynutí lhůty k vydání rozhodnutí neshledal, neboť žalobcem napadené rozhodnutí bylo vydáno před účinností nové, pro účastníky příznivější úpravy prekluzivní doby projednání přestupku. Byla dodržena jak subjektivní dvouletá lhůta pro zahájení správního řízení, tak objektivní čtyřletá lhůta.
14. K námitce nepřezkoumatelnosti výše pokuty soud uvádí, že žalobci byla uložena pokuta v nejnížší možné zákonné výši. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že neshledal přitěžující okolnosti pro uložení vyšší pokuty. Je-li účastníkovi uložena sankce v nejnížší možné zákonné výši (srovnej § 125c odst. 5 písm. d) silničního zákona), postačí odůvodnění absencí přitěžujících okolností. Pokud nelze pachateli uložit nižší trest, zde pokutu, jsou polehčující okolnosti irelevantní, neboť nejsou způsobilé zapříčinit nižší trest. Absencí dalších případných důvodů (kritérií ve smyslu § 125c odst. 2 silničního zákon) pro uložení minimálního zákonného trestu není omezeno právo účastníka na spravedlivý proces. Pokud byla žalobci uložena minimální zákonná sankce, jakákoliv změna výše uložené sankce, ve smyslu sankce nižší, byla kromě zastavení řízení podle § 76 zákona o přestupcích č. 200/1990 Sb. vyloučena. Přitom možnost zastavení řízení není otázkou výše trestu, nýbrž viny, resp. deliktní odpovědnosti. Případná vada rozhodnutí spočívající v absenci úvah o výši trestu ve svém důsledku nevedla k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, neboť jediná možná námitka u minimální výše trestu je, zda byl trest uložen v rámci zákonné sazby. Jakákoliv jiná námitka proti výši minimálního trestu by byla námitkou o vině a nikoli o trestu. V této souvislosti je nutné uvést, že žalobce nenamítal nepřiměřenost nebo nezákonnost výše pokuty jako takové, nýbrž výhradně její nepřezkoumatelnost.
15. Lze přisvědčit žalobci, že správní orgán I. st. se v rozhodnutí nevypořádal s žádostí žalobce o odročení jednání za účelem seznámení s podklady. Žalovaný k tomu uvedl, že žalobce mohl kdykoli nahlédnout do spisu, o čemž byl srozuměn již z důvodu svého vzdělání. Dále že správní orgán není povinen vyrozumět účastníka o nevyhovění jeho žádosti o odročení jednání, nehledě ke krátké 7 denní lhůtě žádosti před nařízeným jednáním. Podmínkám náležité omluvy z jednání se Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi věnuje pravidelně a shrnul je v rozsudku ze dne 21. června 2013 č. j. 6 As 25/2013 - 23, bod 15: „Aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností

prokázat.“ Žalobce nijak neprokázal důvod odročení, dle výše uvedeného jeho žádost o odročení jednání nebyla důvodná. Takto však žalovaný neuvedl a soud ani v soudních řízeních nepostupuje. Pro Městský soud v Praze je rozhodné, že i v případě vadného postupu správního orgánu I. st. spočívajícího v nevyhovění žádosti žalobce o odročení by takováto vada řízení neměla vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť žalobci nic nebránilo nahlédnout do správního spisu i po vydání rozhodnutí správního orgánu I. st. Žalobci bylo zřejmé, že podkladem pro rozhodnutí je pouze záznam o měření rychlosti, o který také požádal dle zákona č. 106/1999 Sb. Ve správním řízení ani v soudním řízení žalobce nijak nesporel, že jím provozované vozidlo dosáhlo naměřené rychlosti. Kdyby se žalobce seznámil s podkladem rozhodnutí, mohl případně uplatnit námitky ohledně identifikace vozidla, měření rychlosti, avšak možnosti nahlédnout do správního spisu nevyužil, přestože nejpozději po vydání příkazu o uložení pokuty mu byla známa podstata protiprávního jednání, jež mu správní orgán kladl za vinu a takto mohl učinit i kdykoli během odvolacího řízení. Vzhledem k povaze sporu, kdy podkladem pro napadené rozhodnutí byl výhradně záznam o měření rychlosti vozidla, a se zřetelem k nevyužití práva nahlédnout do spisu během správního řízení mimo nařízený den jednání, soud neshledává v nevyhovění žádosti žalobce na odročení jednání za vadu řízení, která by mohla způsobit nezákonnost rozhodnutí.

16. Jelikož správní orgán I. st. nevyzval žalobce k předložení předvolání k soudnímu jednání, případně si sám neověřil konání takového jednání, nelze ověřit důvod žádosti o odročení. Nelze však přehlédnout, že v žalobě namítaná snaha se seznámit s podklady nemá odraz v obsahu spisu a naopak odpovídá snaze žalobce řízení protahovat nejen lpěním na zaslání podkladů prostřednictvím zákona č. 106/199 Sb., tedy mimo rámec řízení o přestupku, ale i zcela účelovou námitkou podjatosti ve spojení s vyvoláním dalšího řízení o ochraně proti nečinnosti. Množství a charakter úkonů žalobce, které jen co do formy, nikoli skutečného obsahu mají vyvolat představu o snaze žalobce realizovat právo na spravedlivý proces, vedly soud k závěru o zákonném postupu žalovaného podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích č. 200/1999 Sb.
17. Ve správním řízení žalobce namítl podjatost pověřeného referenta, vedoucího i ředitele odd. dopravně správních činností, ředitelky magistrátu, primátorky ze dvou důvodů : dne 28. 12. 2015 namítl z důvodu příbuzenského vztahu skutečného řidiče k těmto osobám a dne 15. 3. 2016 také z důvodu majetkové zájmu jejich zaměstnavatele. Námitka ze dne 15. 3. 2016 nebyla uplatněna bez zbytečného odkladu, jak požaduje ustanovení § 14 správního řádu, neboť lze vyloučit, že by tvrzené okolnosti nebyly žalobci známy již dříve. V podání ze dne 28. 12. 2015 sice žalobce uvedl, že se od svědka dozvěděl o příbuzenském vztahu řidiče a úředních osob dne 28. 12. 2015, avšak v jiné části podání naopak uvádí, že namítá podjatost neprodleně poté, co se dozvěděl o důvodech podjatosti dne 3. 11. 2015. Nepotismus je jistě i v ČR možným negativním jevem, ale žalobcem namítaný rozsah v podmínkách velkoměsta je bizarní. Vnitřní rozpor údaje o okamžiku zjištění podjatosti jde ruku v ruce s absencí konkretizace takového příbuzenského poměru. Konstrukce tvrzených příbuzenských vztahů by jistě vedla k složité pavučině vztahů možné tak na vsi (není myšleno pejorativně, nýbrž vzhledem k množství obyvatel). Námitka podjatosti byla ve shodném modu protahování řízení doplněna návrhem žalobce na opatření proti nečinnosti. Taková zjevná účelovost směřující k prekluzi řízení je klíčem k vypořádání se s námitkou o

podjatosti. Žalobce se řádně dozvěděl o důvodech nedůvodnosti jeho námitky podjatosti úředních osob bez ohledu na formu takového sdělení a soud se s důvody nepodjatosti namítaných osob ztotožňuje. Pokud žalobce uvedl různé doby zjištění okolností zakládajících podjatost a přesvědčivě nevysvětlil takový rozpor, je nutné mít za to, že se o okolnostech namítané podjatosti dozvěděl v době nejdříve uvedené, tedy 3. 11. 2015, zejména pokud z obsahu námitky podjatosti je účelovost zcela zjevná. Žalobce nijak nespecifikoval tvrzené příbuzenské vztahy, dotčené úřední osoby je vyloučily, proto nelze shledat jejich podjatost. Kromě referenta ostatní úřední osoby dle očekávání nerozhodovaly o předmětu správního řízení, pouze mohly rozhodovat o námitce podjatosti, což byl pravý účel námitky. Žalobci nic nebránilo v žalobě namítat podjatost úřední osoby, která vydala správní rozhodnutí a to s uvedením konkrétního příbuzenského vztahu. Takto však neučinil. Pokud žalobce ve správním řízení navrhl k prokázání zjevně účelové námitky podjatosti úředních osob svědky, je nutné je předsudečně označit také za nevěrohodné. Zejména pokud titíž svědci měli žalobci prokázat, že vozidlo řídila osoba již zemřelá.

18. Soud dále přistoupil k rozhodné námitce porušení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Nelze vyloučit, že žalobce jako statutární orgán SVJ bytového domu při zajištění oprav domu poskytl řemeslníkovi z jiné části země své vozidlo a to opakovaně, zrovna když v nočních hodinách taková osoba opakovaně zásadně překračovala povolenou rychlost v obci a následně bez souvislosti s provozem vozidla zemřela. Sdělení o tom, že vozidlo řídila osoba zemřelá, je vždy indicií snahy provozovatele vyloučit odpovědnost provozovatele, nikoli však sama o sobě důkazem o účelovosti obrany provozovatele. Účelem institutu objektivní delikt ní odpovědnosti provozovatele vozidla není za každou cenu nalézt odpovědný subjekt, ale je pouze reakcí na předchozí možnost vyvinění se odkazem na neznámou osobu blízkou. Takto technicky konstruovaná objektivní odpovědnost provozovatele za protiprávní jednání řidiče jeho vozidla je příhodná a obstála v testu ústavnosti (nález Ústavního soudu Pl. ÚS 15/16). Smrtí řidiče nevzniká bez dalšího delikt ní odpovědnost provozovatele za protiprávní jednání řidiče. V případě úmrtí řidiče při nehodě o takovém závěru není pochyb. Otázka vzniká u přestupků, u kterých není na místě zjištěna identita řidiče a provozovatelem identifikovaný řidič je nekontaktní. Pokud provozovatel identifikuje řidiče a označená osoba odmítne, že byla v rozhodnou dobu řidičem vozidla, lze mít za to, že osoba řidiče nebyla zjištěna, pokud nebude prokázána jinak – např. snímkem pořízeného záznamu, který povede ke ztotožnění s osobou údajného řidiče nebo provozovatele. Dále není vyloučeno, že provozovatel navrhne jiné důkazy, které prokážou, že vozidlo řídil označený řidič. Pouze svědecké výpovědi lze předsudečně označit jako obvykle nedostatečné. Pokud provozovatel označí zemřelého řidiče a jím uvedené okolnosti svěření vozidla řidiči se nejví jako zjevně účelové a nejedná se o účastníka nebo zástupce, který systémově v řízení prosazuje takovouto obstrukční strategii, měl by správní orgán dle okolností věci učinit další úkony k ověření označené osoby řidiče (provést provozovatelem navržené důkazy nebo porovnat snímky automatizovaného systému s identitou řidiče v centrální evidenci obyvatel). V posuzované věci nebylo možné z pořízeného snímku zjistit jakékoliv obrysy řidiče, natož jeho identitu. Lhůtu 60 dnů podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích pro zjištění skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě soud považuje za pořádkovou, nikoli „prekluzivní“. Uplynutím této doby bez dalšího nevzniká správnímu orgánu povinnost řízení odložit, jestliže jsou objektivně dány

možnosti zjistit osobu podezřelou ze spáchání přestupku. Nový přestupkový zákon takovou lhůtu již neobsahuje. V žalobě specifikovaný důvod zapůjčení vozidla má ve svém skutkovém tvrzení určitou relevanci, avšak díky účelové námitce podjatosti je tvrzení o předání vozidla osobě odlišné od provozovatele deklasováno natolik, že jej lze považovat také jako účelové. Proto nebyl správní orgán povinen provádět navržený výslech svědků, kteří měli prokázat tvrzenou osobu řidiče. Správní orgán v souladu s obsahem správního spisu odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb. řízení o přestupku dle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupcích vůči určité osobě. Správní orgán prvního stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupků, avšak bezúspěšně (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21, ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46 či ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 - 31). Nebylo proto pochybením, že správní orgán prvního stupně věc pro podezření z přestupků odložil a zahájil se žalobcem jako provozovatelem vozidla řízení o správním deliktu.

19. Ze shora uvedených důvodů soud neshledal žalobní námitky důvodnými, proto žalobu podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.
20. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 6. ledna 2021

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce